

GRAU EN FISIOTERÀPIA

23010 - BIOÈTICA I LEGISLACIÓ

Informació general

- Curs acadèmic 2025/26
- Departament: Salut
- Tipus d'assignatura: Obligatoria
- Curs: Segon
- Trimestre: Primer
- Nombre de crèdits: 3
- Professorat:
 - Marlene María Moreno Martínez <mmorenoma@tecnocampus.cat>
 - Marc Terradellas Fernández <mterradellas@tecnocampus.cat>

Llengües de docència

- Català

Presentació de l'assignatura

BIOÈTICA I LEGISLACIÓ

L'escenari de l'exercici de les professions assistencials ha sofert en els últims anys ràpids i profunds canvis que han vingut a canviar la naturalesa i els objectius de les activitats assistencials, una de les causes ha estat l'actual proliferació de normatives reguladores dels drets de l'usuari/pacient del sistema sanitari, de les diverses activitats assistencials, així com dels requisits i disponibilitat de mitjans, els reptes que genera el desenvolupament científic i tecnològic, el progrés social i la diversitat cultural entre d'altres, fet que implica un exercici professional cada vegada més complex i exigent el qual comporta un increment en l'àmbit competencial i en la responsabilitat professional del/la fisioterapeuta.

Aquesta responsabilitat professional no implica tan sols el seguiment i compliment de la legislació vigent, sinó que genera tanmateix responsabilitat ètica i moral, donades les diverses situacions i/o conflictes ètico-legals que es produeixen en la pràctica assistencial; són aquests motius els que exigeixen una reflexió profunda i interdisciplinària de les professions sanitàries per tal de donar respostes en la cerca de l'excel·lència professional. La Bioètica i Legislació professional com a disciplines ofereixen eines i recursos per facilitar la reflexió i gestió de possibles respostes als problemes i dilemes ètico-legals que se'n deriven de l'exercici professional.

A l'assignatura es pretén tractar i aprofundir en temes fonamentals per a la professió amb la intenció de cobrir les necessitats de formació d'una àrea de coneixement que és transversal en l'exercici de la fisioteràpia.

La distribució dels continguts teòrics i/o pràctics de l'assignatura, es podran consultar al cronograma i seccions de l'aula virtual corresponent abans del seu inici.

Aquesta assignatura vetlla per introduir la perspectiva de gènere en el seu contingut i desenvolupament. A més els objectius estan alineats amb els Objectius de Desenvolupament sostenible (ODS) de l'Agenda 2030 de les Nacions Unides.

L'aula (física o virtual) és un espai segur, lliure d'actituds masclistes, racistes, homòfobes, trànsfobes i discriminatòries, ja sigui cap a l'alumnat o cap al professorat. Confiam que entre totes i tots puguem crear un espai segur on ens puguem equivocar i aprendre sense haver de patir prejudicis d'altres.

Competències/Resultats d'aprenentatge

Específica

- RAE23 - Serà capaç de descriure el Sistema Sanitari Espanyol i els aspectes relacionats amb la gestió dels serveis de salut, fonamentalment

aquells en els quals intervingui la fisioteràpia, analitzant els processos de gestió d'un servei o unitat de Fisioteràpia.

- RAE24 - Aplicarà els codis ètics i deontològics, les bases jurídiques de la professió implementant els mecanismes de qualitat en la pràctica de fisioteràpia, ajustant-se als criteris, indicadors i estàndards de qualitat reconeguts i validats en l'adequat exercici professional.
- RAE27 - Desenvoluparà la capacitat d'avaluar les desigualtats per raó de sexe i gènere, per a dissenyar solucions en l'àmbit professional.

No definides

Continguts

Els continguts de l'assignatura de Bioètica i Legislació són:

Part I. Legislació:

Tema 1. Introducció a la Bioètica i legislació Sanitària-Responsabilitat professional.

Tema 2. Legislació i Exercici professional de la Fisioteràpia. Drets i Deures de l'usuari/a del Sistema Sanitari.

Tema 3. Normopraxis assistencial - Responsabilitat civil i penal-imprudència professional.

Part II. Bioètica:

Tema 4. Ètica i Bioètica assistencial

Tema 5. Conflictes bioètics en l'assistència i la recerca clínica.

Tema 6. Deontologia professional

Tema 7. La Ètica assistencial amb perspectiva de gènere.

Objectius de Desenvolupament Sostenible

- 16 - Pau, justícia i institucions sòlides
- 05 - Igualtat de gènere
- 03 - Salut i benestar
- 04 - Educació de qualitat

Activitats i Sistema d'avaluació

Aquesta assignatura podrà considerar en la seva proposta d'avaluació els següents indicadors detallats a la taula a continuació:

Sistema d'avaluació	Ponderació màxima	Ponderació mínima
SE1. Portafolis: Treball escrit grupal	10%	40%
SE2. Exposició Oral: Exposició oral grupal	20%	50%
SE3. Examen: Prova escrita tipus test	30%	60%
SE4. Autoavaluació: Visualització material audiovisual i guia de treball	5%	30%
SE5. Avaluació entre iguals (2P2) o coavaluació: Visualització material audiovisual i guia de treball	5%	30%

S'utilitza un sistema de qualificació quantitativa (de 0 a 10) i qualitativa (suspens, aprovat, notable, excel·lent, matrícula d'honor) segons RD 1125/2003.

Les assignatures tindran activitats d'avaluació i recuperació d'acord amb a la guia docent i el pla d'aprenentatge de l'assignatura, publicats a la seva aula virtual i que establiran els requisits necessaris per poder-hi concórrer.

D'acord amb la normativa UPF vigent, podran concórrer al procés de recuperació tots els estudiants que, havent participat a les activitats d'aprenentatge i avaluació durant el trimestre, hagin obtingut la qualificació de suspens de l'assignatura corresponent en l'avaluació trimestral. No hi podran concórrer els que no hagin participat en les activitats d'aprenentatge i avaluació o hagin renunciat a l'avaluació. Si la qualificació és de "no presentat/da", no podrà optar a la recuperació i per tant l'assignatura s'haurà de tornar a cursar íntegrament al curs acadèmic següent.

Qualsevol forma de frau acadèmic serà sancionada d'acord amb la normativa d'avaluació del centre. En cas que es detectin indicis de frau, inclòs l'ús indegut d'eines d'intel·ligència artificial generativa, el professorat de l'assignatura podrà convocar l'estudiant a una entrevista individual amb l'objectiu de verificar-ne l'autoria.

L'ús de la intel·ligència artificial (IA) en aquesta assignatura es troba regulat al Pla d'Aprenentatge. Cal consultar-lo per conèixer les condicions específiques d'ús.

Bibliografia i Recursos

- Borrell-Carrió, Francesc. Práctica clínica centrada en el paciente. 1ª Ed. Madrid: Triacastela. 2011. ISBN 9788495840561
- Col·legi Oficial de Fisioterapeutes de Catalunya: <https://www.fisioterapeutes.cat/ca>
- Cortina, Adela. ¿Para qué sirve realmente la ética? Barcelona: Paidós. 2013. ISBN 9788449328770
- Fair Play. Revista de Filosofía, Ética y Derecho del Deporte. UPF Barcelona. <https://www.upf.edu/web/revistafairplay>
- Gracia Guillén, Diego. Procedimientos de decisión en ética clínica. 2ª ed. Madrid: Triacastela. 2007. ISBN 9788495840349.
- Instituto Borja de Bioética: <https://www.iborjabioetica.url.edu/es>
- Instituto de Bioética de la Fundación Ciencias de la Salud: <https://www.fcs.es/>
- Martínez Montauti J. (2018). La relación médico-paciente. Barcelona: Ediciones Observatorio de Bioética y Derecho de la UB <https://www.bioeticayderecho.ub.edu/sites/default/files/libro-relacion-medico-paciente.pdf>
- Masía-Clavel, Juan. Cuidar la vida. Barcelona: Herder Editorial. 2012. ISBN 9788425431319
- Solinís, Germán. (2015). ¿Por qué una bioética global? Vigésimo aniversario del Programa de Bioética de la UNESCO Ed. Organización de las Naciones Unidas para la Educación, la Ciencia y la Cultura: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000231540>
- Torralba, Francesc. Ética del cuidar. Madrid: Fundación MAPFRE. 2002. ISBN 8471007703
- Beauchamp, Tom I. y Childress, James. F. Principios de ética biomédica. Barcelona: Masson. 1999. ISBN 8445804804.
- Camps, Victoria. Breve historia de la ética. Barcelona: RBA Libros. 2013. ISBN 9788490065303.
- Fernández, Guillermo. Jiménez Murillo, Luis. Mediuris. Derecho para el personal sanitario. Barcelona. Editorial Marcial Pons; 2011. ISBN 9788497689038